

Vandløbsregulativet angiver de bestemmelser, forhold og anlæg, der var gældende på tidspunktet for regulativets vedtagelse.

Evt. ændringer af bestemmelserne, nye tilladelser m.v. efter vedtagelsen fremgår af vandløbsbogen.

SDR. OMME Å

Regulativ for amtsvandløb nr. 8

**RINGKJØBING
AMTSKOMMUNE**

VANDMILJØAFDELINGEN

INDHOLDSFORTEGNELSE ..... Side

1.	Grundlaget for regulativet	1
2.	Betegnelse af vandløbet	2
3.	Vandløbets og digeanlæggets skikkelse og dimensioner	2
3.1	Afmærkning og stationering	2
3.2	Vandløbet - dimensioner	3
3.3	Digeanlægget - dimensioner	6
	Fixpunkter	7
4.	Bygværker og underføringer	8
4.1	Broer og spange	8
4.2	Underføringer	8
4.3	Opstemningsanlæg	9
5.	Administrative bestemmelser	9
6.	Bestemmelser om sejlads	10
7.	Bredejerforhold	10
8.	Vedligeholdelse	12
9.	Tilsyn	14
10.	Revision	14
11.	Regulativets ikrafttræden	15

Bilag: 1. Redegørelse for det planlægningsmæssige grundlag.

2. Oversigtskort 1:100.00

3. Detailkort 1:10.000

Samtlige kort er reproduceret af Ringkjøbing Amtskommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. © Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/KD.86.1033.

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

Sdr. Omme Å er optaget som amtsvandløb i Ringkjøbing Amtskommune.

Med vandløbsloven, der trådte i kraft i 1983, er der lagt op til, at vandløb ikke udelukkende skal kunne aflede vand, men at gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

Som et middel til at opnå miljømæssigt bedre vandløb anføres det i loven, at vandløbsmyndigheden skal udarbejde regulativer for offentlige vandløb. Regulativernes indhold er fastlagt i en bekendtgørelse til loven. I bekendtgørelsen anføres desuden, at alle regulativer skal være i overensstemmelse med de nye bestemmelser senest 1. januar 1993.

Regulativet er desuden udarbejdet på grundlag af:

1. Regulativ stadfæstet af amtsrådet den 8. september 1904
2. Landvæsenskommissionsforlig af 24. august 1946 om fastsættelse af flodemål ved Sdr. Ådal Dambrug.
3. Landvæsenskommissionskendelse af 7. juni 1956 om godkendelse af Sønderskov Dambrug.
4. Landvæsenskommissionskendelse af 30. november 1956 om godkendelse af Gl. Ørbæk Dambrug.
5. Landvæsenskommissionskendelse af 31. januar 1957 om godkendelse af Lakkenborg Dambrug.
6. Landvæsenskommissionskendelse af 31. januar 1957 om godkendelse af Ørbæklunde Dambrug.
7. Overlandvæsenskommissionskendelse af 6. november 1958 om godkendelse af Ørbæklunde Dambrug.
8. Landvæsenskommissionskendelse af 2. maj 1959 om godkendelse af Nr. Green Dambrug.
9. Landvæsenskommissionskendelse af 2. maj 1959 om godkendelse af Dyrvig Dambrug.
10. Landvæsenskommissionskendelse af 5. marts 1962 om udvidelse af Nr. Green Dambrug.
11. Landvæsenskommissionskendelse af 5. marts 1962 om udvidelse af Dyrvig Dambrug.
12. Landvæsenskommissionskendelse - tillægskendelse - af 30. juni 1962 om ændring af fordelingsbygværket for Ørbæklunde og Lakkenborg Dambrug.

13. Landvæsenskommissionskendelse af 20. december 1962 om udvidelse af Sdr. Ådal Dambrug.
14. Tillæg til regulativet stadfæstet af amtsrådet den 9. september 1963.
15. Afvandingskommissionskendelse af 19. november 1974 om Skjernådal.
16. Regulativ for den nedre regulerede del af Sdr. Omme Å stadfæstet af amtsrådet den 29. august 1983.
17. Ombygning af styrt til stryg. Godkendelse af 30. juli 1986.
18. Fiskepassage ved Sønderskov Dambrug. Godkendelse af 8. maj 1991.

I regionplan og recipientkvalitetsplan er Sdr. Omme Å målsat som laksefiskvand (B2) på hele strækningen fra begyndelsen til udløbet i amtsvandløbet Skjern Å. Denne målsætning gælder for vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ørred og andre laksefisk (herunder anvendelse til ørredopdræt på dambrug).

Bestemmelserne om vandløbets fysiske skikkelse er fastlagt på det nævnte grundlag samt ud fra opmåling udført i 1991. Når der i det følgende anvendes betegnelsen højre og venstre side (h.s/v.s) svarer det til, at vandløbet ses i nedstrøms retning. Numre i cirkel henviser til sagens nummer i vandløbsbogen.

Dette regulativ erstatter de tidligere regulativer med tillæg.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET

Regulativet omfatter strækningen af Sdr. Omme Å fra amtsgrænsen og indtil udløbet i Skjern Å.

Vandløbet består af ét hovedløb.

Hovedløbet begynder ved amtsgrænsen mellem Hoven og Sdr. Omme og forløber i overvejende nordvestlig retning indtil udløbet i Skjern Å øst for Skjern.

Regulativet omfatter ialt 29.196 m.

Vandløbets beliggenhed fremgår af vedlagte oversigtskort i 1:100.000 og detailkort i 1:10.000.

3. VANDLØBETS OG DIGEANLÆGGETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER

3.1 Afmærkning og stationering

Vandløbet er stationeret fra begyndelsespunktet.

Begyndelsespunktet - amtsgrænsen ca. 200 m sydøst for ejendommen "Lakkenborg"
- har UTM-koordinaterne : 6.189.625, 489.025.

Endepunktet - udløbet i Skjern Å ved Votkær - har UTM-koordinaterne: 6.199.000,
473.200.

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i meter. Tal i parentes angiver en vis usikkerhed på stationeringen. Stationering af bygværker angiver midte bygværk.

Langs vandløbet er der anbragt enkelte skalaer som afmærkning.

Vandløbet er med hensyn til administration og vedligeholdelse inddelt i 3 strækninger:

Strækning 1.

Fra begyndelsespunktet til stemmeværket ved Sdr. Ådal Dambrug (st. 0 - 11.522).

Strækning 2.

Fra stemmeværket ved Sdr. Ådal Dambrug til umiddelbart opstrøms Gundesbøl Å (st. 11.522 - 26.416).

Strækning 3.

Omfattende den nederste regulerede del af åen indtil udløbet i Skjern Å (st. 26.416 - 29.196).

3.2 Vandløbets dimensioner

Amtsrådet har besluttet, at vandløbets vedligeholdelse skal ske på basis af vandløbets dynamiske skikkelse, således at vandføringsevnen svarende til den fastsatte skikkelse ikke forringes.

Det tilstræbes, at vandløbet henligger med varierende bund- og dybdeforhold.

Vandløbets dimensioner er vist i følgende skemaer, hvor samtlige koter refererer til Dansk Normal Nul (DNN).

Strækning 1

Stationering m	Betegnelse	Strømrøndebredde m	Bemærkninger
0	Beg.pkt./tiløb h.s.	x	Amtsgrænse/grøft
571	Vandindtag h.s.		Dambrug
590	Stemmeværk m. spang		Dambrug
590-650	Stryg		
934	Rørudløb v.s.	4,1	
1.292	Rørudløb v.s.		
1.328	Rørudløb v.s.		
1.432	Udløb v.s.	x	Dambrug

Strækning 1 fortsat

Stationering m	Betegnelse	Strømrøndebredde m	Bemærkninger
1.432	Udløb v.s.	x	Dambrug
1.502	Tilløb v.s.		Overløb fødekanal
1.587	Tilløb h.s.		Grøft
1.742	Tilløb v.s.		Grøft
1.907	Tilløb h.s.		Grøft
2.718	Tilløb v.s.		Grøft
3.057	Tilløb h.s.		Grøft
3.120	Gl. vandindtag h.s.		Dambrug
3.516	Udløb h.s.		Dambrug
3.599	Tilløb h.s.		Grøft
3.612	Bro		Statsvej
3.712	Tilløb h.s.		Grøft
3.775	Tilløb h.s.		Ørbæk
3.984	Vandindtag h.s.		Dambrug
3.990	Stemmeværk m. spang		Dambrug
4.880	Tilløb h.s.		
4.943	Rørudløb h.s.		
5.198	Udløb h.s.		Dambrug
5.259	Udløb h.s.		Dambrug
5.313	Tilløb h.s.	4,1	Overløb fødekanal
5.795	Rørudløb h.s.		
6.010	Tilløb v.s.		Grøft
6.134	Bro		Kommunevej
6.186	Underføring		Vandledning (55)
6.558	Bro		Statsvej
6.567	Skala h.s.		Kote 0-pkt. 15,10 m DNN
6.964	Gl. vandindtag h.s.		Dambrug
7.192	Vandindtag v.s.		Dambrug
7.198	Vandindtag h.s.		Dambrug
7.214	Stemmeværk m. spang		Dambrug
7.392	Udløb v.s.		Dambrug
7.429	Udløb v.s.		Dambrug
7.569	Udløb h.s.		Dambrug
7.618	Udløb h.s.		Dambrug
7.658	Udløb h.s.		Dambrug
7.719	Udløb h.s.		Dambrug
7.735	Skala h.s.		Kote 0-pkt. 13,66 m DNN
8.426	Tilløb v.s.	x	Kvl. Grene Å
8.681	Tilløb h.s.		Grøft
8.734	Rørudløb h.s.		
9.366	Tilløb v.s.	6,3	Grøft
9.373	Spang		Privat
9.509	Tilløb h.s.		Grøft
9.615	Underføring	x	Telekabel (54)

strækning 1 fortsat

Stationering m	Betegnelse	Strømrøndebrønde m	Bemærkninger
9.615	Underføring	x	Telekabel 54
9.621	Bro		Kommunevej
9.626	Rørudløb h.s.		
10.123	Tilløb h.s.	6,3	Grøft
11.382	Grødeoptagningsplads		
11.487	Skala v.s.		Kote 0-pkt. 11,68 m DNN
11.505	Vandindtag v.s.		Dambrug
11.520	Bro		Privat
11.522	Stemmeværk m. spang	x	Dambrug

Strækning 2

Stationering m	Betegnelse	Naturvandlebetræk- ning Ingen dimensioner	Bemærkninger
11.522	Stemmeværk m. spang		Dambrug
11.606	Spang		Privat
11.946	Udløb h.s.		Dambrug/Torsbæk
12.050	Udløb v.s.		Dambrug
12.400	Rørudløb v.s.		
12.414	Bro		Militærvej
12.421	Skala h.s.		Kote 0-pkt. 10,70 m DNN
12.795	Tilløb h.s.		Grøft
13.343	Tilløb v.s.		Grøft
13.770	Tilløb v.s.		Grøft
14.302	Tilløb h.s.		Grøft
14.927	Vadested		Militærkøretøjer
15.178	Tilløb v.s.		Grøft
15.462	Tilløb v.s.		Grøft
15.892	Bro		Militærvej
16.042	Tilløb v.s.		Keldbæk
16.274	Tilløb h.s.		Grøft
16.324	Tilløb h.s.		Grøft
16.606	Tilløb h.s.		Grøft
16.716	Tilløb h.s.		Grøft
17.641	Tilløb h.s.		Grøft
18.271	Tilløb v.s.		Grøft
18.496	Tilløb h.s.		Grøft
19.006	Tilløb v.s.		Grøft
20.128	Tilløb v.s.		Grøft
20.155	Bro		Militærvej
20.778	Tilløb h.s.		Grøft
24.760	Bro		Militærvej
24.976	Vandindtag v.s.		Stryg/omløb
25.131	Vandindtag v.s.		Dambrug

strækning 2 fortsat

Stationering m	Betegnelse	Naturvandløbsstrækning Ingen dimensioner	Bemærkninger
25.365	Vandindtag v.s.		Dambrug
25.445	Vandindtag v.s.		Dambrug
25.524	Vandindtag v.s.		Dambrug
25.585	Stemmeværk/bro		Dambrug/privat
25.692	Skala h.s.		Kote 0-pkt. 4,32 m DNN
25.769	Udløb v.s.		Omløb, afløb dambrug
26.359-416	Stryg		

Strækning 3

Stationering m	Betegnelse	Bundkote DNN m	Fald o/oo	Bundbredde (Strømrønde- bredde) m	Bemærkninger
26.416	Udløb stryg	2,74	x	x	
26.439	Tilløb v.s.	2,73			Avl. Gundesbøl Å
27.524	Bro			12	Kommune vej
27.550	Målestation v.s.		0,24	(8)	
27.554	Skala, v.s.				Kote 0-pkt. 2,63 DNN
29.038	Underføring				Avl. Sdl. Parallelkanal (44)
29.196	Endepkt. h.s.	2,07	x	x	Udløb i avl. Skjern Å

3.3 Digeanlægget - dimensioner

På strækningen fra Gundesbøl Å til udløbet i Skjern Å er der dige langs vandløbets sydvestre side (v.s.). På de nederste ca. 600 m er der dige langs vandløbets nordøstre side (h.s.).

Stationering m	Kronekote DNN m	Kronebredde m	Anlæg ud og ind	Banketbredde til vl. kant eller fyldgrav m	Bemærkninger
Sydvestre side v.s.					
26.449	5,71	x	x	x	Tilsluttet dige langs Gundesbøl Å
27.524	5,46	3,0	3,0	4,0	Sønderskov Bro
29.196	5,07	x	x	x	Tilsluttet dige langs Skjern Å
Nordøstre side (h.s.)					
-	5,00	x	x		50 m lang flæjdige
			20,0		
28.586	5,20	3,0	x	x	
			3,0	4,0	
29.196	5,07	x	x	x	Tilslutning dige langs Skjern Å

Fixpunkter

Følgende fixpunkter er indnivellerede:

1. GI 112-13-9058 Kote 29,71 m. Hovedlandevej nr. 339, Tarm-Grindsted, km. ca. 21.300. Ca. 50 m S.V. for vejen. Ejendom. Punkt i ladens S.Ø. gavl, midte. 0,07 m over sokkel, 0,25 m over terræn.
2. GI 120-04-9017 Kote 24,00 m. Hovedlandevej nr. 339, Tarm-Grindsted, km. ca. 19.200, N. side. Rødstenshus, V. gavl, 1,82 m fra S.V. hjørne, 0,7 m over terræn.
3. St. 3.612, lokalfixpunkt Kote 21,85 m. Bolt kantdrager indløbsside bro, ca. 6,1 m fra h.s.
4. GI 120-04-9049 Kote 24,93 m. Hovedlandevej nr. 339, Tarm-Grindsted, km ca. 17.900. Ca. 1150 m N for vejen. Firelænget gård "Nedergård". Punkt i N længes V. gavl, 2,74 m fra N.V. hjørne, 0,09 m over sokkel, 0,71 m over terræn.
5. St. 6.558, lokalfixpunkt Kote 18,63 m. Bolt kantdrager udløbsside bro, ca. 5,55 m fra h.s.
6. St. 12.414, lokalfixpunkt Kote 13,16 m. Bolt kantdrager udløbsside bro, v.s.
7. St. 24.760, lokalfixpunkt Kote 8,76 m. Yderside overkant kantdrager, midte udløbsside bro.
8. GI 120-01-9074 Kote 10,14 m. Vejen Rabæk Gårde-Sønderskov Dambrug. 500 m S for Sdr. Omme Å. Tolænget ejendom. Punkt i V. længes N. gavl, 3,96 m fra N.Ø. hjørne, 0,47 m over terræn.
9. St. 25.585, lokalfixpunkt Kote 7,54 m. Yderside overkant kantdrager, midte udløbsside bro.
10. GI 120-01-9067 Kote 4,24 m. Vejen Stovstrup-Kodbøl, Ø. side. Sønderskov Bro over Sdr. Omme Å. Punkt i S.Ø. frontmur. 1,16 m fra S.Ø. hjørne, 0,44 m over terræn.
11. St. 29.038, lokalfixpunkt Kote 2,87 m. Underløb under Sdr. Omme Å, øverste stigetrin i udløbsbygværk.

4. BYGVÆRKER OG UNDERFØRINGER

4.1 Broer og spange

Følgende broer og spange fører over vandløbet:

Beliggenhed (station) m	Type/navn	Bredde m	Dimension vandslug m	Kote s.k. bygværk DNN m	Ejerforhold	Dato godkendelse	Bemærkninger
590	Spang	0,8	-	-	Privat	13/9-92	Ved stemmeværk/træ
3.612	Vejbro/Ørbæk Bro	12,2	2 x 6,9	20,61	Staten	8/6-59	Beton
3.990	Spang	1,0	-	-	Privat	-	Ved stemmeværk/beton
6.134	Vejbro	7,2	10,0	16,14	Egvad Kommune	-	Beton
6.558	Vejbro	10,8	2 x 7,0	17,39	Staten	8/6-59	Beton
7.214	Spang	1,3	-	-	Privat	-	Ved stemmeværk/beton
9.373	Spang	-	-	-	Privat	17/4-58	Stål
9.621	Vejbro/Dyrvig Bro	4,8	Øvre vandslug 4,5 + 4,0 + 4,7 + 4,6	13,81	Egvad Kommune	-	Træ
11.520	Vejbro	2,9	-	-	Privat	-	Ved stemmeværk/svellebro
11.522	Spang	0,8	-	-	Privat	-	Beton
11.606	Spang	-	-	12,50	Privat	-	Stål
12.414	Vejbro	7,1	14,2	12,53	Staten	9/8-60	Beton
14.927	Vadested	-	-	-	Staten	22/2-72	Til militærkøretøjer
15.892	Vejbro	4,4	7,3 + 7,5	-	Staten	20/11-54	Træ
20.155	Vejbro	7,2	10,0	-	Staten	-	Beton
24.760	Vejbro	7,1	17,9	7,44	Staten	2/12-58	Beton
25.585	Vejbro	4,0	-	-	Privat	-	Ved stemmeværk/betonbro
27.524	Vejbro//Sænder-skov Bro	7,6	Øvre vandslug 7,7 + 7,6	5,00	Egvad Kommune	29/8-83	Beton

4.2 Underføringer

Følgende ledninger, kabler m.v. er ført under vandløbet:

Beliggenhed (station) m	Type	Ejerforhold	Dato for godkendelse	Bemærkninger
6.186	Ø 160 mm PEM i foringsrør	Egvad Kommune	15/11-91	Vandledning (55)
9.615	Kabel i Ø 63 mm PEL foringsrør	Jydsk Telefon	2/9-91	Lyslederkabel (54)
29.038	Ø 145 cm jernbetonrør	Ringkjøbing Amtskommune	29/8-83	Avl. Sdl. Parallelkanal (44)

4.3 Opstemningsanlæg

Følgende opstemningsanlæg er beliggende ved vandløbet:

Beliggenhed (station) m	Type	Dimension m	Flodemål DNN m	Ejerforhold	Dele godkendelse	Bemærkninger
590	Dambrug	Frisluse 4 x 2,4	20,75	Privat	18/9-92	Flodemål af vinkeljern i højre frontvæg . Fiskepassage gennem stryg og reguleringsbygværk. Mindst 1/9-31/3
3.990	Dambrug	Frisluse 3,7 + 3,3	18,30	Privat	30/11-56	Flodemål som centrum af Ø 10 cm messingplade på træstolpe foran midt stemmeværk. Fiske-trappe skal være i funktion 1/9-31/3, og når der gives frivand
7.214	Dambrug	Frisluse 3,8 + 3,6 + 3,7	15,25	Privat	2/5-59	Flodemål som halvrund indstøbt messingbolt i højre frontmur 1,5 m fra åbning . Fiske-trappe skal være åben hele året
11.522	Dambrug	Frisluse 4,7 + 5,5	12,17	Privat	24/8-46	Flodemål 3½ fod over stemmeværkets grundbjælke. Ikke afmærket . Fiske-trappe ikke godkendt
25.585	Dambrug	Frisluse 4 x 2,7	6,50	Privat	7/6-56	Flodemål af indstøbt messingrør i østside af vestlig indløbsbygværk 61 m opstrøms stemmeværk. Helårlig fiskepassage gennem stryg/omløb med vandindtag 608 m opstrøms stemmeværk. Frivand skal gives gennem fiske-trappe i stemmeværk.

5. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbet og digeanlægget administreres af Ringkjøbing Amtsråd.

1. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes sådan, at vandføringsevnen svarende til den fastsatte skikkelse jfr. afsnit 3.2 ikke forringes. Digerne vedligeholdes på forsvarlig måde efter de i afsnit 3.3 angivne dimensioner
2. Vandløbets vedligeholdelse påhviler amtsrådet. Udgifter til vedligeholdelse af digerne m.v. udredes forskudsvis af amtskommunen og opkræves senere hos de interesserede lodsejere efter den godkendte partsfordelingsliste.
3. Styrt, stryg/omløb og skråningssikringer, der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Faskiner og andre sikringsarbejder, der er udført i forbindelse med regulering af vandløbet, vil kun blive vedligeholdt og udbedret, hvis de aktuelle forhold skønnes at være til skade for vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler ejerne eller brugerne. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jfr. vandløbslovens § 27, stk. 4.

4. Ved alle styrt skal der i henhold til ferskvandsfiskerilovens § 20 være anbragt ålepas i perioden 15. april til 30. september.
5. Træer og buske langs vandløbet skal så vidt muligt bevares af hensyn til deres grødebegrænsende virkning. Efter aftale med lodsejerne kan amtsrådet foretage supplerende beplantning langs vandløbet for at begrænse grødevæksten. Spørgsmålet om bevarelse og nyplantning af træer og buske vil desuden blive vurderet ud fra landskabelige hensyn.
6. Efter aftale med lodsejerne kan der udlægges sten og gydegrus i vandløbet for at forbedre de fysiske forhold. Arbejdet må ikke give anledning til forringelser i afstrømningsforholdene.

6. BESTEMMELSER OM SEJLADS

1. Sejlads på vandløbet er kun tilladt med ikke-motordrevne småfartøjer som robåde, kajaker og kanoer. Turistmæssig sejlads er kun tilladt i perioden 15. juni - 1. januar inden for tidsrummet kl. 8-18.

Udøvelse af sejlads skal ske under overholdelse af gældende regler.

På strækningen fra st. 12.414 - 24.760 (Borris skydeterræn) er al færdsel - herunder også sejlads - forbudt uden særlig tilladelse fra Forsvaret.
2. Amtsrådet kan fastsætte en øvre grænse for tilladelig antal fartøjer på vandløbet. Erhvervmæssig udlejning af kanoer kan ikke ske uden forudgående tilladelse fra amtsrådet.
3. Ingen sejlads må være til skade eller ulempe for andres jagt, fiskeri eller rørskår.
4. Den der lovligt spærrer for sejlads som nævnt i pkt. 1 og 2, skal anvise anden adgangsvej over sin ejendom.
5. Retten til sejlads giver ikke adgang til at betræde andres ejendom ud over, hvad der er tilladt i henhold til naturbeskyttelseslovens kap. 4.
6. Begrænsningerne i sejladsretten (pkt. 1-5) gælder ikke for vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse eller fiskerikontrollen i forbindelse med kontrolgaver, samt personer eller foreninger, der med tilladelse fra fiskerimyndighederne udøver fiskepleje (elektrofiskeri o.lign.) i vandløbet. Til sejlads af ovennævnte karakter kan benyttes motordrevne småfartøjer.

7. BREDEJERFORHOLD

1. Dyrkning, jordbehandling, plantning m.v. må ikke ske nærmere vandløbet end 2 meter fra skråningens øverste kant, jfr. vandløbslovens § 69.
2. Ejere og brugere, af de ejendomme, der grænser til vandløbet, skal tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og

maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 meter bredt.

3. Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende må ikke uden amtsrådets tilladelse anbringes nærmere øverste vandløbskant end 8 meter. Ovennævnte foranstaltninger kræver endvidere godkendelse efter naturbeskyttelsesloven.
4. Der skal opsættes forsvarligt hegn langs arealer, der anvendes til græsning for løsgående husdyr, hvis disse medfører skader på vandløbet eller dets omgivelser. Tvivlstilfælde afgøres af amtsrådet. Hegnet må ikke anbringes nærmere vandløbets øverste kant end 1 meter og skal fjernes af ejeren inden 2 uger efter tilsynets meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.
5. Efter vandløbslovens § 6 må ingen uden amtsrådets tilladelse bortlede vand fra vandløbet, forandre vandstanden i vandløbet eller hindre vandets frie løb.
6. Regulering af vandløbet må ikke finde sted uden amtsrådets tilladelse.
7. Broer, spange, stemmeværker, overkørsler og lignende må ikke ændres uden amtsrådets tilladelse. Registrerede ikke godkendte bygværker skal søges godkendt, senest i forbindelse med ombygning eller renovering.
8. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand, okkerholdigt drænspelevand, eller andre væsker, der kan forurene vandet, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 27.
9. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse pumpe vand op fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe eller eventuelt vindpumpe. Amtsrådet kan give tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Andet vandindtag må ikke ske uden tilladelse, jfr. vandforsyningslovens bestemmelser.
10. Skalapæle, der er anbragt på vandløbets arealer, må ikke fjernes eller beskadiges. Hvis det sker, skal den ansvarlige bekoste retableringen.
11. Amtsrådet kan kræve, at nye tilløb, og tilløb der reguleres, skal forsynes med en 5 meter bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der bruges til vandløbets vedligeholdelse.
12. Hvis vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet beskadiges, eller der foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven kan amtsrådet give påbud om at genoprette den tidligere tilstand.
13. Hvis ikke påbudet er efterkommet inden den fastsatte frist, kan amtsrådet foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 54.
14. Hvis der er fare for, at der kan ske betydelig skade på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan amtsrådet foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 55.

15. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes sådan, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger.
16. Anlæg af broer, overkørsler eller lignende og nedlægning af rørledninger, kabler m.v. i vandløbet må ikke ske uden amtsrådets godkendelse.
17. I forbindelse med vedligeholdelse og tilsyn med vandløbet har vandløbsmyndigheden ret til færdsel på de til vandløbet førende adgangsveje.
18. Til sikring af diger der hører under vandløbet jfr. pkt. 3.3, er det ved servitut pålagt ejerne af de berørte ejendomme at tåle anlæggenes tilstedeværelse og vedligeholdelse, herunder en 1 m bred banket mellem digefod ind mod mark eller eng.
19. Digeanlæggene må ikke bebygges, dyrkes, beplantes eller anvendes til oplægning af materialer m.v. Afgræsning med husdyr og færdsel må ikke finde sted uden amtsrådets tilladelse.
20. For at undgå digernes beskadigelse har amtsrådet ret til at lade skadedyr som muldvarpe, rotter m.v. bekæmpe på de ejendomme, der grænser op til digerne. I tilfælde af digebrud har amtsrådet ligeledes ret til at tage jord (fyld) fra disse ejendomme mod erstatning for den forvoldte skade. I mangel af enighed om erstatningens størrelse fastsættes denne efter vurdering af 2 skønsmænd hvoraf hver af parterne vælger een. Skønsmændene kan vælge en opmand.
21. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jfr. § 85 i vandløbsloven.

8. VEDLIGEHOLDELSE

1. Vandløbet vedligeholdes af Ringkjøbing Amtsråd.
2. Amtsrådet afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
3. I regionplan og recipientkvalitetsplan er amtsvandløbet Sdr. Omme Å målsat som laksefiskevand (B2) på hele strækningen.
4. Amtsrådet har besluttet, at vandløbet skal vedligeholdes sådan, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav som målsætningen stiller hertil.
5. GRØDESKÆRING

Strækning 1 fra begyndelsespunktet til Sdr. Ådal Dambrug (st. 0 - 11.522).

Der skæres grøde efter behov normalt 2 gange årligt. Grøden slås i strømrønderne og i en samlet bredde som angivet i afsnit 3.2, hvorved der efterlades grødebrømmer og -partier. Hvis de miljømæssige forhold taler for det, og det ikke er i strid med de afvandingsmæssige forhold, kan grødeskæring eventuelt undlades helt eller delvist.

Vandløbets kanter, sideskråninger og banketter slås ikke.

Strækning 2 fra Sdr. Ådal Dambrug til Gundesbøl Å (st. 11.522 - 26.416).

På langt størstedelen af strækningen skæres der ikke grøde. Af hensyn til de afvandingsmæssige forhold kan der skæres grøde 1-2 gange årligt i det gamle åløb (omløbet) ved Sønderskov Dambrug samt i åen på en ca. 600 m lang strækning nedstrøms dambruget.

Ved grødeskæring slås grøden i strømrenderne og i en samlet bredde på ca. 2/3 af vandløbets normale bredde på stedet. Vandløbets kanter, sideskråninger og banketter slås ikke.

Strækning 3 omfattende den regulerede del af åen (st. 26.416 - 29.196).

Der skæres grøde efter behov normalt 2 gange årligt. Grøden slås i strømrenderne og i en samlet bredde som angivet i afsnit 3.2, hvorved der efterlades grødebræmmer og -partier. Hvis de miljømæssige forhold taler for det, og det ikke er i strid med de afvandingsmæssige forhold, kan grødeskæring eventuelt undlades helt eller delvist.

Vandløbets kanter slås ikke.

6. Grødeskæring foretages med le eller sejlene grødeskæremaskine. Grøden samles op.
7. Bestående buske og træer langs vandløbet bevares så vidt muligt. Dog må lavhængende grene fjernes.
8. Digernes græsbevoksning slås normalt 1 gang årligt inden for tidsrummet 15. juni - 15. september.
9. **BUNDOPRENSNING**

Strækning 1 og 2 fra begyndelsepunktet til Gundesbøl Å (st. 0 - 26.416).

Bundoprensning vil normalt ikke finde sted, men kan iværksættes, hvis specielle miljømæssige eller afvandingsmæssige forhold taler for det. Eventuel bundoprensning kan foretages i strømrunden.

Strækning 3 omfattende den regulerede del af åen (st. 26.416 - 29.196).

Bundoprensning kan iværksættes i op til regulativmæssig bundbredde når bunden i gennemsnit er mere end 10 cm over regulativmæssig bund. Der kan oprensning til 20 cm under regulativmæssig bund.

10. Bundoprensning kan udføres med gravemaskine og skal ske under hensyntagen til beplantning og bredvegetation, og således at eksisterende fiskeskjul i form af underskårne brinker, rødder og store sten så vidt muligt ikke fjernes. Grus- og

stenbanker må ikke graves op. Aflejringer ud for afmærkede dræn/rørudløb vil blive fjernet i forbindelse med bundoprensning.

11. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges ligeligt fordelt på begge sider af vandløbet. Hvis oprensning foretages med gravemaskine oplægges fylden énsidigt, skiftevis på højre og venstre side af vandløbet. Hvor forholdene er således, at en anden oplægningsmåde er nødvendig, vil fylden blive oplagt efter tilsynets anvisninger. Langs diger skal fylden, hvor forholdene tillader det, anvendes til forstærkning af digerne.
12. Brugere af de tilstødende arealer skal fjerne den fyld m.v. fra vandløbskanten, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse eller sprede den i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.
13. Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes.
14. Hvis en ejer eller bruger ikke fjerner fylden, kan amtsrådet med 2 ugers skriftlig varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.
15. Lodsejere, eller andre med interesse i vandløbet, der finder dets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse til amtsrådet.

9. TILSYN

1. Tilsyn med vandløbet og digeanlægget udføres af Ringkjøbing Amtskommune.
2. Amtskommunen syner vandløbet mindst 1 gang årligt.
3. I synet kan deltage synsmænd, der er udpeget af amtsrådet. Andre, der ønsker at deltage i synet, kan træffe nærmere aftale med amtsrådet.

10. REVISION

Regulativet kan til ethvert tidspunkt tages op til revision, hvis der sker væsentlige ændringer i forudsætningerne herunder i plangrundlaget.

Revision skal dog være påbegyndt senest 1. januar 2008

11. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at komme med indsigelser og ændringsforslag inden den 22. februar 1993.

Regulativet er herefter vedtaget af Ringkjøbing Amtråds Teknik- og Miljøudvalg den 16. marts 1993.

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets vedtagelse.

Regulativ for amtsvandløb nr. 8 Sdr. Omme Å

Redegørelse

Grundlaget for og konsekvenserne af regulativforslaget

AFVANDINGSMÆSSIGE FORHOLD

Tidligere bestemmelser og opmåling

Som det fremgår af afsnit 1 i regulativforslaget, har de oprindelige regulativer fra 1904 og 1983 samt en række tillæg og kendelser udgjort det hidtidige grundlag for vandløbets administration.

Disse skrifter har sammen med en detaljeret opmåling og de planlægningsmæssige forhold udgjort grundlaget for de nu fastlagte bestemmelser for vandløbet.

Opmålingen gennemførtes i 1991 og har dannet grundlag for en sammenligning af vandløbets nugældende regulativmæssige dimensioner og de konstaterede faktiske forhold.

Afvandingsforhold

Sdr. Omme Å's topografiske opland udgør ved begyndelsespunktet i Ringkjøbing Amtskommune ca. 270 km² stigende til ca. 611 km² ved sammenløbet med Skjern Å.

De nugældende regulativmæssige forhold deler vandløbet i to strækninger. På den øverste og langt den største strækning fra begyndelsen til Gundesbøl Å har vandløbets skikkelse kun været bestemt ved angivelse af ovenbredde og bundbredde. For den nederste regulerede strækning har vandløbets skikkelse været geometrisk bestemt ved hjælp af bundkoter og -bredder, skråningsanlæg og bundliniefald.

Ved opmålingen er det konstateret, at vandløbet stort set overholder de hidtil gældende dimensioner. På de øverste ca. 1,5 km efter Lakkenborg stemmeværk er åen smallere end de gældende bredder. Op- og nedstrøms herfor og indtil hvor den regulerede strækning begynder, er bredderne overholdt overalt med stedvise overbredder på op til 100%.

På den nederste regulerede strækning er de regulativmæssige dimensioner overholdt overalt. Bunden vurderes skønsomt til at ligge gennemsnitligt ca. 40 cm lavere end regulativmæssig bund.

Vandløbets faldforhold er præget af de mange opstemninger. Det samlede fald på hele strækningen udgør ca. 18,7 m, hvilket svarer til en gennemsnitlig hældning på 0,64 o/oo.

Den fastlagte strømrendebredde, samt omfanget af vedligeholdel-

sen på strækning 1 og 2, svarer til de senere års vedligeholdelsespraksis og indebærer ingen væsentlige ændringer. Et flerårigt forsøg med at undlade grødeskæring og anden vedligeholdelse af vandløbet gennem militærområdet Borris Sønderland har ikke givet anledning til problemer, hvorfor denne praksis fastholdes.

For den nederste regulerede del (strækning 3) er den regulativmæssige bundbredde med tilhørende koter fastholdt i det nye regulativ. Det tidligere fastsatte skråningsanlæg er udeladt og overladt til de naturlige forhold. Træer og buske på vandløbets skråninger kan fjernes eller opstammes, hvis de er til væsentlig gene for vandføringsevnen. Til styring af vedligeholdelsen er der fastsat en strømrendebredde (2/3 af regulativmæssig bundbredde) i overensstemmelse med de senere års vedligeholdelsespraksis.

Ved eventuel bundoprensning vil der normalt blive gravet i strømrendebreden. Der kan dog graves i op til regulativmæssig bundbredde, hvis det er nødvendigt for at opnå et vandførende tværsnit, der overholder, hvad der svarer til det regulativmæssigt fastsatte.

Ændret vedligeholdelse

Grødeskæring i vandløbet er hidtil foregået til faste terminer. Med de nye bestemmelser er der åbnet mulighed for en mere behovsorienteret grødeskæring, der dog naturligvis skal tilpasses de nødvendige vedligeholdelsesarbejder i andre amtsvandløb. I overensstemmelse med den praksis der allerede er påbegyndt, vil der blive efterladt grødebræmmer og -partier i vandløbet til gavn for fisk og smådyr. Kantvegetation vil ikke blive slået.

Træer og buske langs vandløbet skal så vidt muligt bevares. Lavthængende grene, der generer vedligeholdelsesarbejdet og vandets frie løb, kan dog fjernes.

Den ændrede vedligeholdelse vil ikke påvirke vandløbets vandføringsevne væsentligt. Forsøg har vist, at grøde der bevares uden for vandløbets strømrende har stor effekt på fisk og smådyr, men kun ringe effekt på vandstanden.

Som det fremgår af regulativets afsnit 8.5 om grødeskæring åbnes der mulighed for, at grødeskæringen kan reduceres, hvis de miljømæssige forhold taler for det, og det ikke er i strid med kravene til de afvandingsmæssige forhold.

I de senere år er de afvandingsmæssige interesser, der knytter sig til de vandløbsnære arealer, blevet stadig mindre. Ofte retter lodsejere henvendelse til amtskommunen med forslag om at reducere eller undlade grødeskæring på bestemte strækninger. Regulativet åbner mulighed for at imødekomme sådanne ønsker, såvel som det kan ske på amtskommunens initiativ, hvis betingelserne er opfyldt.

PLANLÆGNINGSMÆSSIGE GRUNDLAG

Det planlægningsmæssige grundlag for regulativet findes i regionplanen og sektorplanerne. En justering af regionplanen er vedtaget af amtsrådet i november 1989 og godkendt af miljøministeriet i september 1990. De øvrige planer er vedtaget af amtsrådet i december 1985 og skal færdigudarbejdes i overensstemmelse med den godkendte regionplan.

Vandløbskvalitet

Som anført i regulativets afsnit 1 er Sdr. Omme Å målsat som B2-vandløb på hele strækningen.

Vandløbsmålsætning B2, laksefiskvand, gælder for vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ørred og andre laksefisk (herunder anvendelse til ørredopdræt på dambrug)

Ved indvinding af både overfladevand og grundvand må den samlede reduktion af medianminimumsvandføringen normalt ikke overstige 5% i A - og B1 - vandløb, 15% i B2 - vandløb, 25% i B3 - vandløb og 50% i øvrige vandløb. Reduktionen i spildevandsbelastede vandløb må højst være 10%.

I vandløb målsat som A- og B1-vandløb bør der tilstræbes så naturlige forhold som muligt. Vedligeholdelsen skal derfor udføres så lempeligt som muligt, og således at vandløbskvaliteten ikke forringes.

I vandløb målsat som B2-vandløb bør grødeskæring normalt foretages, så der fremstår en bugtet strømrende, og så en naturlig bund med høller og stryg udvikles. Eksisterende fiskeskjul i form af underskårne brinker, rødder, store sten og udhængende grene bør så vidt muligt ikke fjernes.

Plantevæksten på vandløbskråningerne bør normalt kun slås, hvor det skønnes nødvendigt og kun om efteråret. Eksisterende skyggegivende bevoksning langs vandløbet bør så vidt muligt bevares. Det kan desuden være hensigtsmæssigt at foretage ny beplantning i grupper langs visse vandløbsstrækninger for at begrænse behovet for grødeskæring og for at øge antallet af fiskeskjul.

Okkerholdigt spulevand fra drænledninger skal opsamles og renses inden udledning eller udledes på omgivende arealer.

Spærringer i form af styrt og lignende der i dag udgør en total spærring eller vanskelig passage for fisk og smådyr, skal gøres passable.

Vandindvinding

For grundvandsindvinding gælder i almindelighed, at der kun gives tilladelser til og fornyelse af tilladelser til indvinding af vand fra de øvre frie vandmagasiner, når boringen placeres mere end 400 m fra vandløbet. Afstandskravene gælder for de udpegede naturvandløb og vandløb for laksefisk samt de vandløbsstrækninger, hvor den fastlagte maksimumspåvirkning er nået. Der kan dog gives tilladelse til indvinding fra de øvre frie vandmagasiner nærmere end 400 m fra vandløb, når lokale hydrogeologiske forhold gør det umuligt både at overholde en afstand på 400 m og at finde dybereliggende vandforekomster.

Undtaget fra afstandskravet er endvidere de inddigede dele af vandløbene samt engvandingskanaler, hvis bund ligger højere end grundvandsspejlet i det øvre frie magasin.

Den aktuelle påvirkning af Sdr. Omme Å er ikke større end at der stadig kan gives nye tilladelser til indvinding af overfladevand. Eksisterende tilladelser på denne strækning kan forlænges jfr. amtsrådets regionplan.

Der kan i almindelighed gives tilladelse til indvinding af grundvand fra de dybereliggende vandforekomster, der står under tryk.

Jordbrugsområder og naturområder

Arealerne omkring Sdr. Omme Å er udlagt som jordbrugsområder med særlige landskabelige værdier og naturområder.

I jordbrugsområder med særlige landskabelige værdier med meget lav bonitet kan agerjord udlægges til naturbeskyttelsesformål.

Ved tilplantning og læplantning samt ved placering af andet byggeri end landbrugsbygninger i disse områder skal der tages særlige hensyn til landskabelige og kulturhistoriske værdier, og det vil så vidt muligt blive tilstræbt at undgå råstofgravning.

Naturområder kan ikke udlægges til anden anvendelse end jordbrug og naturbeskyttelse. Tilladelse til opdyrkning og tilplantning m.v. af heder, moser og andre udyrkede arealer vil ikke blive givet.

Skjern Å-projekt

I forlængelse af Folketingets vedtagelse af 5. maj 1987 om genskabelse af Skjern Å-systemets selvrensende effekt har miljøministeren besluttet, at der i samarbejde med de lokale myndigheder, organisationer og de berørte lodsejere skal søges gennemført et Skjern Å-projekt mellem Borris og Ringkøbing Fjord.

Et sådant projekt vil enten skulle vedtages ved lov eller godkendes i henhold til gældende lovgivning. Der vil herunder kunne

blive behov for at vedtage et tillæg til dette regulativ.

Fiskeudsætning

Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser har den 2. april 1991 og med tillæg af 16. marts 1992 fastlagt en udsætningsplan for Skjern Å, distrikt 27, vandsystem 1. Sdr. Omme Å er fundet egnet til udsætning.

Ifølge udsætningsplanen udsættes årligt i 1- eller 2-års ørred større end 17 cm:

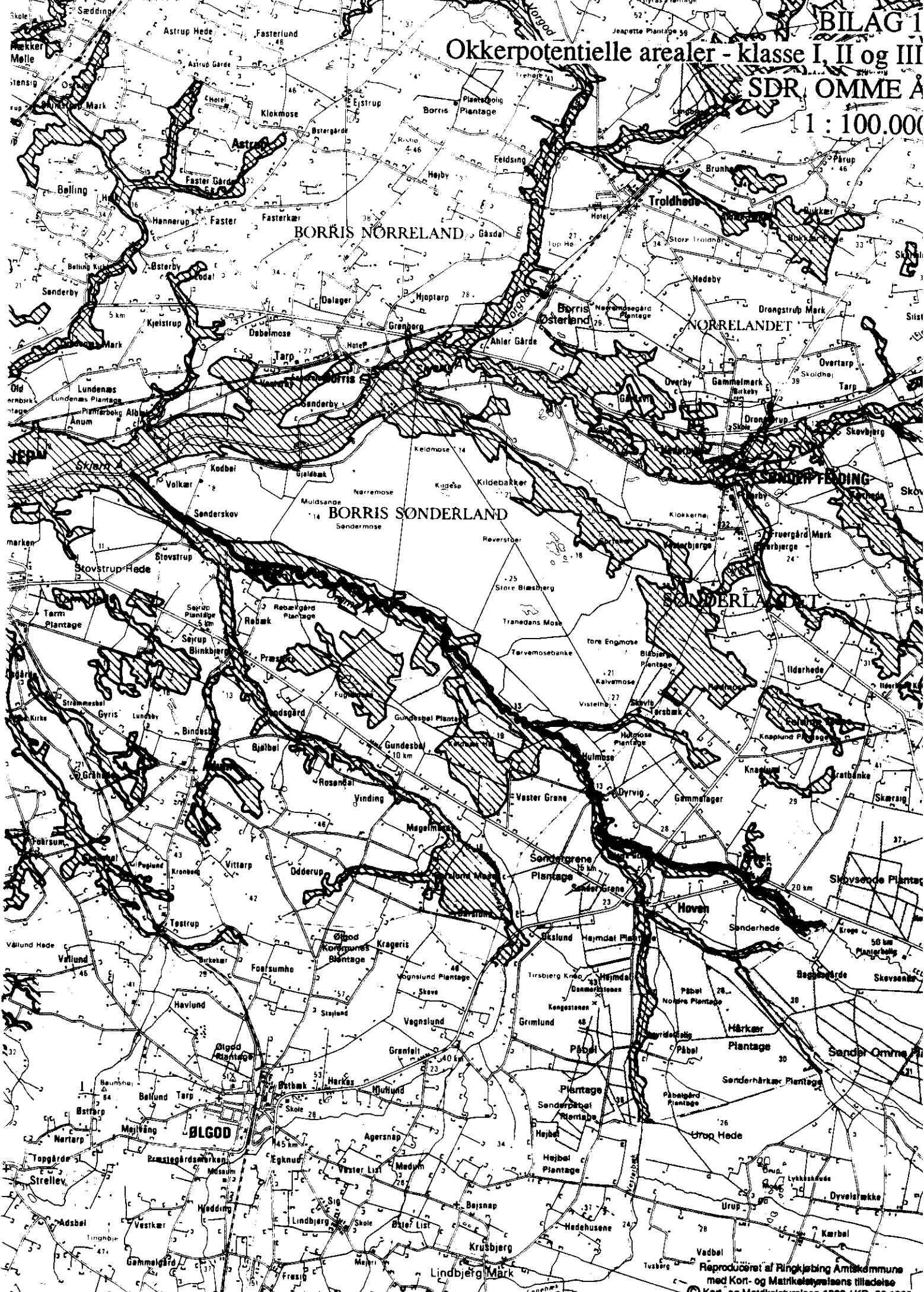
Ved vejbro Herning-Ølgod	(st. 6.558)	2.000 stk.
Ved militærvejbro Sdr. Ringvej	(st. 12.414)	3.000 stk.
Ved Sønderskov Bro	(st. 27.524)	1.000 stk.

Dræning og udgrøftning

Dræning og udgrøftning i de såkaldte okkerpotentielle områder kræver tilladelse fra amtsrådet. Store dele af arealerne langs Sdr. Omme Å er udpeget som okkerpotentielle. Områderne ses på omstående oversigtskort i mål 1:100.000.

Nærmere oplysninger fås ved Ringkjøbing amtskommune, Virksomhedsafdelingen eller kommunens tekniske forvaltning.

BILAG 1
Okkerpotentielle arealer - klasse I, II og III
SDR, OMME Å
1 : 100.000

BILAG 2
Oversigtskort 1 : 100.000
SDR. OMME Å

